

OHJE NUORISOVAALIEN JÄRJESTÄMISEEN

NUORISOVAALIT.fi
ungdomsvalet.fi

Nuorisovaaleista

Nuorisovaalit on demokratiakasvatuksen työkalu perus- ja toisen asteen oppilaitoksille. Nuorisovaaleissa äänestetään samoja ehdokkaita kuin varsinaisissa vaaleissa. Tavoitteena on rohkaista nuoria yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja antaa kokemus äänestämisestä.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen tapahtuu sähköisellä lomakkeella 5.1.2018 mennessä. Lisätietoa ja linkin ilmoittautumiseen löydät osoitteesta www.nuorisovaalit.fi.

Äänioikeutetut

Nuorisovaalit on tarkoitettu alaikäisille nuorille. Käytännössä äänioikeus kannattaa rajata esimerkiksi luokkiin, joilla on yhteiskunnallista opetusta opetussuunnitelmassaan. Opettajat voivat itse arvioida opiskelijoidensa valmiutta ymmärtää, mistä vaaleissa on kyse.

Muistakaa kannustaa täysi-ikäisiä opiskelijoita uurnille varsinaisessa presidentinvaalissa! Sijoittakaa oppilaitoksessa näkyvälle paikalle tiedote lähimmistä ennakoäänestyspaikoista tai antakaa lupa käydä kouluikäneen äänestämässä. Se on oppilaitokselta pieni mutta merkittävä ele sille, että äänestämistä arvostetaan.

Tärkeintä on varmistaa, ettei yksikään nuori kuvittele, että äänestäminen Nuorisovaaleissa korvaisi osallistumisen varsinaisiin vaaleihin.

Äänestyspäivät

Oppilaitos päättää sopivan ajan vaalille 9.-12.1.2018 välillä Nuorisovaalien ensimmäisellä kierroksella. Ensimmäisen kierroksen oppilaitoskohtaiset tulokset on ilmoitettava valtakunnalliseen ääntenlaskuun 14.1.2018 mennessä. Oppilaitos saa yhteyshenkilön sähköpostiin linkin, jonka kautta oppilaitoksen äänestystulos ilmoitetaan.

Mikäli yksikään presidenttiehdokas ei saa Nuorisovaalien valtakunnallisessa ääntenlaskussa yli puolta hyväksytyistä äänistä, järjestetään toinen kierros kahden nuorilta eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä. Allianssi ilmoittaa toiselle kierrokselle päässeet kaksi ehdokasta 15.1.2018 sähköpostilla ja nettisivuillaan.

Oppilaitos järjestää toisen vaalikierroksen 16.-19.1.2018 välillä. Toisen kierroksen tulokset on ilmoitettava 21.1.2018. Allianssi julkistaa Nuorisovaalien valtakunnallisen tuloksen vaaliviikolla (viikko 4).

Oppilaitos voi halutessaan osallistua vain ensimmäiselle tai toiselle kierrokselle, mutta on tietysti jännittävämpää osallistua valitsemaan Suomen nuorten presidenttiä alusta loppuun!

Pressaehdokkaat tentissä

Allianssi käynyt kuvaamassa kaikkien presidenttiehdokkaiden vastaukset nuorten keksimiin kysymyksiin. Videot julkaistaan Allianssin YouTube-kanavalla joulukuussa. Käykää katsomassa yhdessä, miten Suomen tuleva presidentti lupaa nuorille!

Miksi kannattaa äänestää?

Tasavallan presidentti johtaa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Presidentillä on myös paljon arvovaltaa Suomessa. Keskustelkaa vaaliteemoista ja ehdokkaista yhdessä opiskelijoiden kanssa. Pohtikaa, miksi äänestäminen on tärkeää. Millä muilla tavoilla nuori voi vaikuttaa yhteiskunnassa?

Äänestyspisteen järjestelyt

Tehkää äänestyspisteestä mahdollisimman aidon oloinen. Äänestyspaikka voidaan sijoittaa näkyvälle paikalle esimerkiksi oppilaitoksen aulaan, ruokalaan tai luokahuoneeseen. Kannattaa myös tutustua oikeusministeriön vaaliohjeisiin vaalit.fi-sivustolla.

Äänestyspisteelle tarvitaan

- Oppilaslista
- Äänestyslippuja
- Äänestyskoppi
- Ehdokaslista presidenttiehdokkaista
- Äänestyskoppiin voi laittaa muistutuksen, että ääni hylätään, jos lipussa on muita merkintöjä kuin numero.
- Pöydät vaalivirkailijoille
- Vaaliurna (kannellinen laatikko)
- Ääntenlaskupöytäkirja tai paperia
- Leimasin tai erottuva kynä

Kunnalta voi lainata äänestyskoppeja ja vaaliurnia oppilaitoksille. Isommissa oppilaitoksissa vaaleihin voi mennä koko päivä, jolloin samat oppilaat tai opiskelijat eivät voi olla koko päivää poissa oppitunneilta. Muistakaa siis valita riittävä määrä vaalivirkailijoita ja ohjeistaa heidät hyvin!

Äänestysliput, ääntenlaskupöytäkirjan ja äänestyspisteen ohjetekstit voi tulostaa kätevästi osoitteesta www.nuorisovaalit.fi!

Vaalivirkailijoiden tehtävät

Vaalivirkailijoiksi voi valita niin oppilaita, opiskelijoita kuin opettajiakin. Vaalivirkailijoita tarvitaan vähintään neljä.

Tarkistusaste: Äänioikeuden tarkistaminen oppilaitoksen oppilaslistasta. Äänestyslipun antaminen. Äänestäjien ohjeistaminen tarvittaessa.

Äänestysaste: Äänestyslipun leimaaminen. Urnan avaaminen ja sulkeminen.

Äänestystilanne

Äänestäjä ilmoittaa nimensä vaalivirkailijalle, joka tarkistaa ja yliviivaa sen oppilasluettelosta.

Vaalivirkailija ojentaa äänestyslipun ja ohjeistaa äänestäjää.

Äänestäjä menee vapaaseen koppiin ja kirjoittaa valitsemansa ehdokkaan numeron äänestyslippuun.

Taitetun äänestyslipun kansi leimataan ja lippu pudotetaan urnaan.

Äänestäjän avustaminen

Äänestyspaikalla voi olla vaaliavustaja, joka äänestäjän pyynnöstä avustaa tätä äänestysmerkinnän tekemisessä äänestyslippuun. Äänestäjä voi myös valita oman avustajansa.

Ääntenlaskenta

Kun äänestys on ilmoitettu päättyneeksi, vaaliurna avataan. Äänestysliput lasketaan kerralla alusta loppuun. Samalla lasketaan, kuinka moni opiskelija kävi äänestämässä. Lippujen ja äänestäjien määrän tulee täsmätä.

Äänet kannattaa jakaa kahteen ryhmään: hyväksytyihin ja hylättyihin.

Äänestyslippu hylätään, jos:

- Äänestyslipussa on muita merkintöjä kuin ehdokasnumero tai numero puuttuu kokonaan. Ainoastaan selventävät merkinnät ovat sallittuja: ehdokkaan nimen saa kirjoittaa numeron perään, numeron saa alleviivata tai numeron perään saa merkitä pisteen.
- Ehdokkaan numerosta ei saa selvää.
- Ääni on annettu muulle kuin oikealle presidenttiehdokkaalle.
- Äänestyslipusta puuttuu leima tai se on leimattu väärällä leimalla.
- Äänestyslippu on tyhjä.

Ääntenlaskupöytäkirjaan merkitään oppilaitoksen nimi, Nuorisovaalien päivämäärä ja kellonajat, jolloin äänestys alkoi ja päättyi. Pöytäkirjaan kirjoitetaan äänestyslippujen määrä ja jokaisen presidenttiehdokkaan saama äänimäärä.

Oppilaitoksen kaikki annetut äänet eli koko äänestystulos ilmoitetaan sähköpostiin tulleen linkin kautta Nuorisovaalien valtakunnalliseen ääntenlaskuun. Jos yhteyshenkilönne ei ole saanut Nuorisovaalien ensimmäisellä kierroksella 12.1.2018 mennessä linkkiä sähköpostiinsa, ottakaa yhteyttä nuorisovaalit@alli.fi.

Allianssi ei julkaise oppilaitoskohtaisia vaalituloksia. Oppilaitos voi julkistaa paikallisesti oman äänestystuloksensa niin halutessaan. Voitte myös kertoa oppilaitoksenne Nuorisovaaleista sosiaalisessa mediassa #nuorisovaalitPRESSA

Seuraa Nuorisovaaleja! @Nuorisovaalit